

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA INFORMACIJSKI POOBlašČENEC		
Prejeto:	U 6 -04- 2021	Sig. znak: 0326
V vednost:	Vredn.:	Priloge:
Številka zadeve: 0902 - 4 / 2018 / 18		

Številka: I U 1136/2018-43
Datum: 2. 4. 2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
INFORMACIJSKA POOBlašČENKA
Dunajska c. 22
1000 LJUBLJANA

ZADEVA: Vrnitev upravnih spisov skupaj s pravnomočno sodno odločbo

V upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Gospodarsko razstavišče d.o.o., Dunajska 18, Ljubljana, zaradi dostopa do informacij javnega značaja, vam v prilogi vračamo upravne spise, ki se nanašajo na zadevo, pisni odpravek pravnomočne sodne odločbe izdane v tem upravnem sporu.

Priloga:

- upravni spisi
- pisni odpravek pravnomočne sodne odločbe

Višji sodnik
Jure Likar, l.r.

Po odredbi sodnika

Podpis prijetne podne osebe:

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRavno sodišče RS, LJUBLJANA

I U 1136/2018-42

8.3.2021
Podpis pristojne
sodne osebe:

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodnica in sodnika dr. Damjan Gantar kot predsednik ter Jure Likar in mag. Barbara Fajdiga Jadek kot člana,

ob sodelovanju višje pravosodne svetovalke Klavdije Škrlec kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: **GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE d. o. o.**, Dunajska cesta 18, Ljubljana, ki jo zastopa Odvetniška družba Fašun, Melihen, Milač, Strojani o.p., d. o. o., Ljubljana, zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijska pooblaščenka, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Informacijske pooblaščenke številka 0902-4/2018/4 z dne 13. 4. 2018,

po dne 8. marca 2021 opravljeni javni glavni obravnavi, istega dne

RAZSODILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV

Povzetek izpodbijane odločbe

1. Tožena stranka je z izpodbijano odločbo ugodila prosilkini pritožbi in odločila, da ji je tožnik (zavezanec za informacije javnega značaja) dolžan izročiti fotokopije pogodb o najemu poslovnega prostora na naslovu _____ z dne 20. 12. 2005, 10. 1. 2007, 1. 4. 2007, 14. 4. 2010 in 14. 10. 2010 ter aneksa št. 2 k pogodbi z dne 1. 4. 2007, in sicer tako, da bodo razvidni podatki o firmi in sedežu najemojemalca, cena in plačilo obveznosti ter trajanje in datum pogodbe (1. točka izreka). Ugotovila je še, da v postopku ni bilo posebnih stroškov (2. točka izreka).
2. Iz obrazložitve odločbe je razvidno, da tožena stranka ob upoštevanju druge alineje prvega odstavka 3.b člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ) šteje tožnika, ki je gospodarska družba, med poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Glede na ugotovitev, da je prosilka zahtevala podatke iz sklenjenih najemnih pogodb, povezanih s tožnikovimi nepremičninami, tožena stranka ob sklicevanju na 4. a člen ZDIJZ meni, da gre v obravnavani zadevi za informacije javnega značaja, ki se nanašajo na upravljanje s stvarnim premoženjem poslovnega subjekta.
3. Iz nadaljnjih ugotovitev je razvidno, da se zahteva nanaša le na tiste podatke iz pogodb, ki so z zakonom opredeljeni kot absolutno javni po prvem odstavku 6.a člena ZDIJZ. Zato se tožena stranka ni podrobneje spuščala v ugotavljanje, ali so v obravnavani zadevi podani vsi pogoji za priznanje izjeme zaradi varstva poslovne skrivnosti po subjektivnem kriteriju. Ugotovila je še, da se je tožnik v zavrnilni odločbi skliceval le na sprejete akte o varstvu poslovne skrivnosti, šele v odgovoru na njen poziv pa je navedel, da bi razkritje navedenih podatkov vplivalo na njegov današnji konkurenčni položaj na trgu. Tožena stranka je skladno s tretjim odstavkom 6.a člena ZDIJZ presodila, da so tožnikove navedbe pavšalne in neizkazane ter ne izkazujejo hujše škode, ki bi mu nastala v zvezi z njegovim konkurenčnim položajem na trgu. Menila je namreč, da se zahteva za dostop do informacij nanaša na najemne pogodbe, ki so bile sklenjene med letoma 1991 in 2013. Podatki iz najemnih pogodb, sklenjenih pred več leti pa ne morejo bistveno vplivati na današnji tožnikov konkurenčni položaj na trgu, saj višina takratnih najemnin zaradi nenehnih sprememb ni bistvenega pomena za pogajanja pri sklepanju najemnih pogodb danes; splošno znano dejstvo je namreč, da so se cene najemnin v zadnjih letih občutno spreminjale zaradi sprememb na nepremičninskem trgu in siceršnje gospodarske krize. Pojasnila je še, da so absolutno javne le nekatere informacije iz najemnih pogodb in ne najemne

pogodbe kot celota. Poleg tega tožnik ni določno opredelil velike gospodarske škode in ni izkazal, da bi zaradi razkritja pred več leti nastalih podatkov imel težave pri nadaljnjem oddajanju prostorov po trenutnih pogojih in da ne bi mogel doseči konkurenčne cene.

4. Tožena stranka je pojasnila, da prosilki ni bilo treba izkazovati javnega interesa iz drugega odstavka 6. člena ZDIJZ, saj ga določa že zakon v prvem odstavku 6.a člena. Prav tako ji ni bilo treba izkazati zasebnega interesa, saj velja načelo prostega dostopa iz 5. člena ZDIJZ. Tožena stranka je še presodila, da prosilčina zahteva ne pomeni zlorabe pravice dostopa do informacij javnega značaja po petem odstavku 5. člena ZDIJZ, kljub morebitni uporabi tako pridobljenih podatkov v pravnem postopku.

Povzetek bistvenega tožnikovega trditvenega gradiva

5. V tožbi v zvezi z navedeno odločbo tožnik navaja, da je v obravnavani zadevi podana izjema od načela prostega dostopa po 2. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, saj je v okviru svojega poslovanja zahtevane informacije kot poslovno skrivnost zaščetil z več posamičnimi sklepi pred vložitvijo zahteve za dostop do informacij javnega značaja. Pojasnjuje, da je bilo sprejetje teh sklepov nujno za njegovo poslovanje, saj lahko le na ta način ohrani konkurenčne prednosti. V bistvenem še meni, da so do določitve podatkov za poslovno skrivnost upravičene vse gospodarske družbe. Trdi, da izpolnjuje subjektivni in objektivni kriterij po 39. členu Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1). Jasno naj bi namreč navedel sklepe, s katerimi je informacije označil kot poslovno skrivnost, obenem pa naj bi bilo očitno, da bi mu nastala občutna škoda, če bi za te podatke izvedela nepooblaščen oseba. Pojasnjuje, da je kriterij občutne škode treba presojati v vsakem primeru posebej in mu dati pomen z ugotovitvijo vseh relevantnih okoliščin. Ker oddaja številne poslovne prostore, naj bi bilo ohranjanje tajnosti pogodbenih pogojev nujno za uspešno pogajanje na trgu. Meni, da mu tožena stranka nekorektno očita, da se ne more sklicevati na tajnost podatkov, če so podatki na voljo drugi pogodbeni stranki. Pojasnjuje, da so drugi pogodbeni stranki znani le podatki iz njene pogodbe. Če bi ji bili znani tudi podatki iz ostalih pogodb, bi poslovni partnerji nanjo lahko izvajali pritisk v zvezi s svojimi najemnimi pogoji. Tožnik naj bi tako izgubil svoj poslovni ugled, pogajalsko prednost in zaupanje poslovnih partnerjev.
6. V nadaljevanju tožnik predstavlja splošne značilnosti nepremičninskega trga. Trdi, da je stališče tožene stranke, da so zavezanci po ZDIJZ dolžni vsakomur razkriti poslovno dokumentacijo, nedopusten poseg v ustavno zagotovljeno pravico do svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave. Zato bi tožena stranka morala

tehtati interes tožnika in prosilke, česar pa ni storila. Meni, da na podlagi opravljenega testa praktične konkordance v obravnavani zadevi prosilka ni upravičena do razkritja pogodb. Prav tako navaja, da ni podan javni interes po drugem odstavku 6. člena ZDIJZ.

7. Tožnik še navaja, da ni izpolnjen pogoj javnega interesa po drugem odstavku 4.a člena ZDIJZ. Sklicuje se na stališče Ustavnega sodišča v zadevi U-I-201/14, U-I-202/14-13, da poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude (74. člen Ustave) ne more biti v skladu z Ustavo, če ni izkazana javna korist za tak poseg. Izpostavlja, da prosilka javnega interesa ni zatrjevala in da tudi sicer ni podan. Meni, da ni mogoče izhajati iz splošnega stališča, da bi bila prosta dostopnost zahtevanih informacij v javnem interesu, ampak mora biti izkazan javni interes za razkritje konkretnih dokumentov ali njihovih delov. V zvezi s tem se sklicuje še na sodbo Upravnega sodišča I U 1992/2010 z dne 28. 9. 2011, iz katere naj bi bilo razvidno, da je javni interes podan predvsem, če so ogrožene take vrednote, kot je življenje, zdravje, ali varnost ljudi, drugi odstavek 6. člena ZDIJZ pa naj bi bilo mogoče uporabiti le v izjemnih primerih, ki jih v obravnavani zadevi naj ne bi bilo. Predlaga odpravo odločbe in povrnitev stroškov.
8. V pripravljalni vlogi je tožnik še navedel, da ni lastnik nepremičnin, ki so predmet zahtevanih najemnih pogodb, saj so bile v denacionalizacijskem postopku vrnjene prosilcem za dostop do informacij javnega značaja. Zato po tožnikovem mnenju ne gre za informacije iz sklenjenega pravnega posla, ki bi se nanašal na pridobivanje, razpolaganje ali upravljanje z njegovem stvarnim premoženjem, zaradi česar naj ne bi bilo pravilno sklicevanje tožene stranke na 4. a člen ZDIJZ. Meni, da prosilka navedene pogodbe potrebuje zaradi pravnega postopka, ki teče med njo in toženo stranko pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani v zadevi I P ..., nanašajoči se na plačilo 1.107.811,96 EUR zaradi nezmožnosti uporabe lastne nepremičnine. Tožnik v bistvenem še pojasnjuje, da podatki, ki jih prosilka zahteva, ne vplivajo na utemeljenost navedenega tožbenega zahtevka. Meni namreč, da ne gre za obogatitveni zahtev, ampak za vrnitev koristi, ki bi jo denacionalizacijski upravičenec lahko sam dosegel, če bi uporabljal odvzeto nepremičnino. Po tožnikovem stališču je nedopustno, da pravdna stranka s pomočjo ZDIJZ poskuša pridobiti zahtevane listine, ker v pravdi ni uspela z uveljavljanjem edicijske dolžnosti nasprotne stranke. Glede na navedeno gre po tožnikovem mnenju za obid določb pravnega postopka in zlorabo pravic, saj poskuša prosilka izkoristiti dejstvo, da je tožena stranka iz navedenega pravnega postopka zavezanka za informacije javnega značaja, in na tak način od nje pridobiti listine, ki jih potrebuje v navedenem postopku.

Povzetek bistvenega trditvenega gradiva tožene stranke

9. V odgovoru na tožbo tožena stranka najprej poudarja nerelevantnost 4. člena

ZDIJZ, saj se ta nanaša na organe in ne na tožnika. Poudarja, da je v obravnavani zadevi treba uporabiti 4.a člen ZDIJZ, saj je tožeča stranka poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Pojasnjuje, da so dokumenti, ki jih je mogoče šteti kot informacije javnega značaja, taksativno naštetih v 4. členu ZDIJZ. Zato so nepomembne tožnikove navedbe glede definicije informacije javnega značaja, ki velja za organe.

10. V nadaljevanju se je tožena stranka ob sklicevanju na obrazložitev izpodbijane odločbe strinjala, da je tožnik zahtevano dokumentacijo označil kot poslovno skrivnost. Vendar pa je poudarila, da to pravico omejuje že ZGD-1 v tretjem odstavku 39. člena, skladno s katerim se za poslovno skrivnost ne morejo določiti podatki, ki so po zakonu javni. Meni, da tudi 6.a člen ZDIJZ določa, kateri podatki so ne glede na podano izjemo poslovne skrivnosti absolutno javni, in pojasnjuje, da je prosilka zahtevala ravno te podatke. Izpostavlja, da tožnik podatkov ni določil za poslovno skrivnost ob sklenitvi pogodb, ampak šele kasneje, zaradi česar bi lahko najemnik z njimi že prej prosto razpolagal. Ne strinja se s tožnikovo trditvijo, da gre za zaupne podatke, od katerih je odvisno njegovo poslovanje. Pojasnjuje, da je z izpodbijano odločbo presodila le, da je tožnik dolžan posredovati prosilki podatke, za katere je že zakonodajalec odločil, da predstavljajo absolutno javne informacije javnega značaja. Zato meni, da ji ni bilo treba tehtati obstoja javnega interesa za razkritje.
11. V pripravljalni vlogi je tožena stranka še navedla, da je iz pogodb razvidno, da jih je tožnik kot takratni lastnik sklepal zaradi upravljanja s svojim stvarnim premoženjem. Zato meni, da niso pravno pomembne naknadne spremembe v lastništvu navedenih nepremičnin in dokaz z zemljiškoknjižnim izpiskom z dne 12. 11. 2020.

Povzetek bistvenega trditvenega gradiva prizadete stranke

12. Prizadeta stranka (prosilka) v odgovoru na tožbo pojasnjuje, da se tožnik ne more sklicevati na 2. točko prvega odstavka 6. člena ZDIJZ niti v primeru, ko bi zahtevani podatki predstavljali poslovno skrivnost. V skladu s prvim odstavkom 6.a člena ZDIJZ je namreč dolžan posredovati osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih iz prve alineje prvega odstavka 4. a člena tega zakona. Izpostavlja, da bi se lahko tožnik tej dolžnosti izognil le, če bi izkazal, da bi razkritje huje škodovalo njegovemu konkurenčnemu položaju na trgu, na kar se ne more sklicevati šele v tožbi. Meni, da so tožnikove navedbe v zvezi s hujšim posegom v njegov konkurenčni položaj na trgu povsem pavšalne in neizkazane. Pojasnjuje, da razkritje zahtevanih podatkov iz več razlogov ne more huje vplivati na tožnikov tržni položaj. Oddaja poslovnih prostorov namreč ni njegova glavna dejavnost, ni več njihov lastnik ali upravljalec, prav tako se zahtevani podatki nanašajo na obdobje od leta 1991 do 2013 in na današnji tožnikov konkurenčni položaj ne

morejo vplivati. Izpostavlja, da se je tožnik v svoji odločitvi skliceval le na subjektivni kriterij za določitev poslovne skrivnosti. Meni, da je tožena stranka pravilno ugotovila, da so zahtevani podatki po prvem odstavku 6.a člena javni podatki, ki v skladu s tretjim odstavkom 39. člena ZGD-1 ne morejo biti določeni kot poslovna skrivnost. Zato tudi ne more biti izpolnjen subjektivni kriterij za obstoj poslovne skrivnosti. Zahtevani podatki po mnenju prizadete stranke ne morejo biti poslovna skrivnost niti po objektivnem kriteriju iz drugega odstavka 39. člena ZGD-1, saj glede na prvi odstavek 6.a člena ZDIJZ sodijo pod tretji odstavek 39. člena ZGD-1.

13. V nadaljevanju prizadeta stranka še meni, da se tožnik ne more sklicevati na poslovno skrivnost v razmerju do prosilke. Ta je namreč ena izmed dedinj po pok. denacionalizacijskem upravičencu, ki je v zemljiško knjigo vpisan kot lastnik nepremičnin, v zvezi s katerimi zahteva dostop do najemnih pogodb. S tem je izkazan njen pravni interes za dostop do zahtevanih informacij. Meni, da ni pravilno tožnikovo sklicevanje na drugi odstavek 4. a člena ZDIJZ in obstoj dolžnosti izkazovanja javnega interesa.

Presoja sodišča

14. Dne 8. 3. 2020 je sodišče izvedlo glavno obravnavo. V okviru dokaznega postopka je pregledalo prilogo A3 (izpisek iz zemljiške knjige glede lastništva parc. št. _____) tega spisa in spise, ki se nanašajo na zadevo, iz katerih je razvidno, ali je tožena stranka ravnala po pravilih postopka in ali je pravilno uporabila materialno pravo. Priloge prizadete stranke od C2 do C8 in C13 so že del spisa, ki se nanaša na zadevo, priloga C9 je enaka prilogi A3, priloge C10 do C12 pa se nanašajo na prenos lastninske pravice na navedeni nepremičnini v denacionalizacijskem postopku, kar med strankama ni sporno; zato teh listinskih dokazov ni bilo treba izvajati.

K I. točki izreka:

15. Tožba ni utemeljena.
16. Po presoji sodišča je izpodbijana odločba pravilna in zakonita. Zato se sklicuje na njene razloge (drugi odstavek 71. člena Zakona o upravnem sporu – v nadaljevanju ZUS-1), v zvezi s tožbenimi navedbami, na katere je vezano glede preizkusa dejanskega stanja (prvi odstavek 20. člena ZUS-1), pa dodaja:

Dejansko stanje

17. Iz dejanskega stanja zadeve je razvidno, da je prizadeta oseba na tožnika naslovila zahtevo za dostop do informacij javnega značaja, nanašajočo se na v obdobju od 7.

12. 1991 do 19. 2. 2013 sklenjene najemne pogodbe, katerih predmet so bili poslovni prostori v poslovni stavbi na naslovu Ljubljana. V obravnavani zadevi ni sporno, da poslovna stavba stoji na nepremičnini s parc. št. _____, ki je bila z dopolnilno odločbo UE Ljubljana z dne 31. 3. 2011 in odločbo Ministrstva za gospodarstvo z dne 23. 1. 2012 vrnjena denacionalizacijskemu upravičencu
18. Iz vseh pogodb, na katere se nanaša izpodbijana odločba, je razvidno, da jih je tožnik sklepal v vlogi najemodajalca, saj se je opredelil za lastnika navedenih poslovnih prostorov.
19. Tožnik je zahtevo prizadete stranke zavrnil z obrazložitvijo, da so zahtevane listine opredeljene kot poslovna skrivnost.
20. Med strankama ni sporno, da je zahtevana dokumentacija opredeljena kot poslovna skrivnost in da je tožnik (zavezanec) poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Sporno je, ali se zahtevane informacije nanašajo na sklenjene pravne posle v zvezi s pridobivanjem, razpolaganjem ali upravljanjem s stvarnim premoženjem poslovnega subjekta (prva alineja prvega odstavka 4a. člena), in ali je podana izjema po tretjem odstavku 6.a člena ZDIJZ, nanašajoča se na možnost zavrnitve dostopa do osnovnih podatkov o poslih zaradi izkazanosti hujšega škodovanja zavezančevemu konkurenčnemu položaju na trgu.

Pravna podlaga

21. Na podlagi petega odstavka 1.a člena ZDIJZ je poslovni subjekt, ki je pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, zavezanec za dostop do informacij javnega značaja iz 4.a člena tega zakona, ki so nastale kadarkoli v času, ko je bil pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.
22. Skladno s prvo alinejo prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ so informacije javnega značaja v primeru poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava med drugim tudi informacije o izdatkih na podlagi sklenjenega pravnega posla, ki se nanaša na pridobivanje, razpolaganje ali upravljanje s stvarnim premoženjem poslovnega subjekta.
23. Glede na prvi odstavek 6.a člena ZDIJZ se dostop do zahtevane informacije javnega značaja poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, če gre za osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih iz prve alineje 4.a člena ZDIJZ, dovoli ne glede na določbe 6. člena tega zakona, ki sicer določa, kdaj se prosilcu dostop do zahtevane informacije zavrne, med drugim tudi, če gre za podatek, ki je opredeljen kot poslovna skrivnost v skladu z ZGD (2. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ). Po prvem odstavku 6.a člena ZDIJZ so osnovni podatki

o sklenjenih pravnih poslih: podatek o vrsti posla, o pogodbenem partnerju (naziv ali firma, sedež, poslovni naslov in račun pravne osebe, oziroma osebno ime in kraj bivanja, če gre za fizično osebo), pogodbeni vrednost in višina posameznih izplačil, datum in trajanje posla ter enaki podatki iz aneksa k pogodbi. Vendar pa tretji odstavek 6.a člena določa izjemo, po kateri zavezanci dostop do osnovnih podatkov o poslih lahko zavrnejo, če izkažejo, da bi razkritje huje škodovalo njihovemu konkurenčnemu položaju na trgu.

Sklepno

24. Glede na ugotovljeno dejansko stanje je po presoji sodišča jasno, da je tožnik zahtevane najemne pogodbe sklepal ob upoštevanju svojega (takratnega) lastništva s tem povezanih poslovnih prostorov. Zato je pravilna presoja tožene stranke, da je v obravnavanem primeru govora o informacijah javnega značaja; gre namreč za informacije o izdatkih na podlagi sklenjenega pravnega posla, ki se nanaša na pridobivanje, razpolaganje ali upravljanje s stvarnim premoženjem poslovnega subjekta (prva alineja prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ), kar so tudi nepremičnine. Ob takem stanju stvari pa naknadne spremembe v lastništvu navedenih nepremičnin (po sklenitvi najemnih pogodb) zaradi denacionalizacijskega postopka tudi po presoji sodišča niso pravno pomembne.
25. Po oceni sodišča so povsem pavšalne in neizkazane tožnikove navedbe v zvezi s hujšim škodovanjem njegovemu konkurenčnemu položaju na trgu, iz katerih je razvidno, da je ohranjanje tajnosti pogodbenih pogojev nujno za tožnikovo uspešno pogajanje na trgu, saj oddaja številne poslovne prostore. Navedeno stališče je sodišče sprejelo tudi ob upoštevanju ugotovitve, da se zahtevani podatki nanašajo na obdobje od leta 1991 do 2013, in da tožnik ni določno opredelil, katere poslovne prostore še oddaja ter kako bi podatki iz zahtevanih pogodb, ob upoštevanju sprememb na nepremičninskem trgu, vplivali na njegova obstoječa najemna razmerja. Ob takem stanju stvari pa ni jasno, kako bi zahtevane pogodbe lahko vplivale na današnji tožnikov konkurenčni položaj na trgu. Zgolj hipotetične posledice, ki naj bi bile v izgubi tožnikovega poslovnega ugleda, pogajalske prednosti in zaupanja poslovnih partnerjev, za utemeljitev navedene izjeme po tretjem odstavku 6.a člena ZDIJZ po presoji sodišča ne zadoščajo.
26. Sodišče še pojasnjuje, da po ZDIJZ ni pomemben namen, zaradi katerega prosilec želi informacijo javnega značaja, saj ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop do informacij javnega značaja (prvi odstavek 1. člena ZDIJZ). Če gre za informacijo javnega značaja, za razkritje katere ni podana nobena izmed zakonsko določenih izjem, je ta prosto dostopna vsem pravnim in fizičnim osebam (prvi odstavek 5. člena ZDIJZ). Če pa obstajajo izjeme, se dostop do podatka kot informacije javnega značaja po določbah ZDIJZ zavrne ne glede na to, ali prosilec tak podatek potrebuje za varstvo svojih pravic in pravnih koristi ali

zaradi nameravane seznanitve javnosti s kršitvami izbirnega postopka. To namreč pomeni le, da ne gre za informacijo javnega značaja.

27. Ob upoštevanju navedenega so tožnikove smiselne navedbe, da prosilka zlorablja svojo pravico do dostopa do informacij javnega značaja, tožbena novota, ki je skladno z določbo 20. člena ZUS-1 prepovedana. Tožnik bi namreč moral, če bi prosilcu želel omejiti dostop do zahtevanih dokumentov na zatrjevani podlagi, odločitev utemeljiti z razlogi petega odstavka 5. člena ZDIJZ¹. Ti razlogi pa iz tožnikove odločitve, ki jo je v pritožbenem postopku presojala tožena stranka, niso razvidni. S tem povezana možnost zavrnitve dostopa do zahtevanih informacij tudi sicer predstavlja izjemo od splošno uveljavljenega načela prostega dostopa, zaradi česar jo je treba razlagati ozko. Upravno sodišče se je o navedenem razlogu za zavrnitev že večkrat izreklo, med drugim tudi v sodbi III U 240/2012 z dne 7. 11. 2013, ko je presodilo, da gre za zlorabo pravice v primeru, ko subjekt prestopi meje pravno zavarovanega upravičenja tako, da ogroža oziroma posega v pravico drugega, torej ko pravico, ki mu jo daje pravo, izvršuje v nasprotju z njenim ciljem oziroma namenom tako, da prekomerno ovira in na nedopusten način posega v delo in dostojanstvo organa, ki mu s tem onemogoča, da bi opravljal delo samostojno v okviru ustave in zakonov, to pa ima lahko vpliv tudi na pravice tretjih, ki so udeleženi v (drugih) postopkih, ki jih vodi organ.² Ker tako ravnanje, ki bi ga bilo mogoče umestiti pod pojem zlorabe pravice, iz tožničinih posplošenih navedb ni razvidno (tožnik v bistvenem mení, da ni dopustno, da bi prosilka zahtevane listine pridobila po določbah ZDIJZ, potem, ko v pravdi ni uspela z uveljavljanjem edicijske dolžnosti nasprotne stranke - tožnika v tem upravnem sporu), je tožbeni ugovor neutemeljen tudi iz tega razloga.
28. Neutemeljeno je tudi tožnikovo sklicevanje na določbe ZGD-1, ki urejajo poslovno skrivnost. Tretji odstavek 39. člena namreč izrecno določa, da se za poslovno skrivnost ne morejo določiti podatki, ki so po zakonu javni. To pomeni, da že sam ZGD-1 predvideva, da lahko drug zakon določi javnost podatkov. Ne gre torej za neskladnost med določbami ZGD-1, ki urejajo poslovno skrivnost, in določbami ZDIJZ, ki določajo javnost podatkov, temveč za to, da se tožnik ne strinja, da so glede na določbe ZDIJZ obravnavani podatki javni.
29. V zvezi s sicer posplošeno zatrjevano neustavnostjo sodišče še pripominja, da je Ustavno sodišče z odločbo U-I-52/16 že presodilo, da peti odstavek 1.a člena in prvi odstavek v zvezi s tretjim in četrtem odstavkom 6.a člena ZDIJZ nista v neskladju z Ustavo. Pri presoji je upoštevalo, da navedeni določbi (v izpodbijanem

1 Glasi se: "Organ lahko prosilcu izjemoma zavrne dostop do zahtevane informacije, če prosilec z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami očitno zlorabi pravico dostopa do informacij javnega značaja po tem zakonu oziroma je očitno, da so zahteva ali zahteve šikanoznega značaja."

2 V pravni teoriji se poudarja, da gre pri zlorabi pravic za konflikt dveh pravic, ki se med seboj ne izključujeta, posamezni upravičenec pa pravico izvršuje na način, ki drugemu škoduje (glej dr. Anton Berden, Zloraba pravice, Pravna praksa, št. 26/2000 dne 28. 9. 2000).

delu) posegata v pravico do svobodne gospodarske pobude zavezancev (prvi odstavek 74. člena Ustave), ker razmeroma intenzivno ožita polje njihove podjetniške svobode s tem, da jim nalagata, da vsakemu prosilcu brezpogojno izročijo t. i. osnovne podatke iz določenih pravnih poslov in njihovih aneksov, kolikor so ti podatki nastali, ko je bil zavezanec pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Vendar je po presoji Ustavnega sodišča ta poseg sorazmeren vrednosti zasledovanega cilja oziroma javnim koristim, ki nastaja zaradi tega posega (24. do 31. točka obrazložitve).

30. Glede na navedeno je sodišče presodilo, da je tožba neutemeljena, zato jo je zavrnilo na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1.

K II. točki izreka:

31. Odločitev o stroških temelji na četrtem odstavku 25. člena ZUS-1, po katerem trpi vsaka stranka svoje stroške postopka, če sodišče tožbo zavrne.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 8. marec 2021

Predsednik senata:
dr. Damjan Gantar, l.r.

Ta prepis je oglašen z izvornikom
Podpis pristojne sodne osebe:

